

REPUBLICA MOLDOVA
CONSILIUL RAIONAL ANENII NOI
PREȘEDINTELE RAIONULUI ANENII NOI

**Proces-verbal
al audierilor publice
privind proiectul de buget pentru anul 2025
a Consiliului raional Anenii Noi**

Data desfășurării: 28 noiembrie 2024

Organizator: Șefa DF a Consiliului raional, dna C.Boicu, vicepreședintă a raionului

Participanți: 62, (lista se anexează)

Locul desfășurării: Sala mare de ședințe a Consiliului raional Anenii Noi (etajul III)

Prezenți: Alexandru Moisei - președintele raionului

C.Boicu; I.Pășcan – vicepreședintele raionului

Ina Jalbă – secretară a Consiliului raional Anenii Noi

Conducătorii instituțiilor publice, angajați, reprezentanți ai societății civile

Ordinea de zi:

1. Cuvânt de salut din partea președintelui raionului
2. Prezentarea proiectului de buget
3. Întrebări și propuneri .

Alexandru Moisei, președintele raionului: Astăzi, întru executarea prevederilor legislației în vigoare și pentru asigurarea transparenței decizionale, supunem audierilor publice proiectul de buget al Consiliului raional Anenii Noi pentru anul 2025.

Scopul întrunirii noastre de astăzi este colectarea opiniilor și a recomandărilor din partea specialiștilor în domeniu, din partea societății civile, sinteza lor de către autorii proiectului, pentru aprobarea ulterioară la ședința ordinară a Consiliului raional. Îmi pare bine să văd la acest exercițiu important, precum este consultarea bugetului, atâtea persoane interesate, pentru că părerea fiecăruia contează. E regretabil faptul că lipsesc consilierii raionali, anume cei care urmează să aprobe acest buget. Sperăm să avem o conlucrare frumoasă pe parcursul consultărilor.

Vă îndemn să ne respectăm reciproc, să dați dovadă de activism, să veniți cu propuneri concrete, soluții.

Ina Jalbă, secretară a Consiliului raional Anenii Noi: Bună ziua colegi, onorată asistență.

Pornind de la domeniile de competență, prevăzute de Legea 435/2006 privind descentralizarea administrativă, Legea 436/2006 privind administrația publică locală Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, conform Legii nr. 148/2023 privind accesul la informațiile de interes public, Hotărârile Guvernului nr.967

din 09 august 2016 „Cu privire la mecanismul de consultare publică cu societatea civilă în procesul decizional”, în baza Deciziei CR nr. 01-09 din 07 februarie 2019 ”Cu privire la aprobarea Regulamentului privind transparența în procesul decizional”, întru asigurarea transparenței activității CR și a procesului decizional, pe pagina web a Consiliului raional a fost plasat spre consultare publică proiectul de buget a Consiliului raional pentru anul 2025 .

Astfel, astăzi propunem spre consultare și audiere publică proiectul de buget al Consiliului raional Anenii Noi, iar **dna Cristina Boicu**, vicepreședintă a raionului, ne va prezenta proiectul de buget.

Cristina Boicu, vicepreședintele raionului Anenii Noi: A devenit o tradiție în instituția noastră consultarea publică a bugetului raionului pentru anul următor, astfel, astăzi ne-am întrunit cu scopul de a discuta detaliat proiectul bugetului pentru anul 2025. Vă mulțumesc tuturor pentru că ați acceptat invitația.

De asemenea vreau să-î mulțumesc președintelui raionului, dlui Alexandru Moisei, pentru prezența Dumnealui la întrunirea de astăzi.

Onorat public, aflându-mă în funcția de șefă a Direcției Finanțe, am lucrat la acest proiect împreună cu întreaga noastră echipă, cu colegii din Direcție și, astăzi, voi prezenta eu acest proiect spre consultare. Sper să avem o concluzie vie, să vă auzim opiniile, întrebările, sugestiile pe marginea proiectului.

Proiectul bugetului a fost elaborat în temeiul art. 24, 47, 55 al Legii nr. 181/2014 finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale, art.21 din Legea nr.397/2003 privind finanțele publice locale, art. 43 alin.(1) lit. b), bl) din Legea nr.436/2006 privind administrația publică locală, art.47, 48 din Legea nr.419/2006 cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat precum și, ținându-se cont de prevederile Setului metodologic privind elaborarea, aprobarea și modificarea bugetului, aprobat prin Ordinul ministrului finanțelor nr. 124/2023.

Se propune aprobarea bugetului pentru anul 2025, la venituri în sumă de 327493,7 mii lei, fiind în creștere față de suma aprobată pe anul 2024 (319826,7 mii lei) cu 2,4 la sută sau cu 7667,0 mii lei și la cheltuieli în sumă de 327047,1 mii lei cu sold bugetar în sumă de 446,6 mii lei, care va fi direcționat la rambursarea împrumutului „Energetic II”.

Direcția Finanțe își propune, ca și în anii precedenți să rămână prudentă și să promoveze utilizarea eficientă a resurselor financiare alocate serviciilor publice, dezvoltării și întreținerii infrastructurii. Aceste obiective vor fi atinse prin intermediul următoarelor măsuri:

- Implementarea și promovarea reformelor autorităților publice centrale la nivel local;
- asigurarea prestării eficiente a serviciilor, în concordanță cu resursele bugetare disponibile;
- prioritizarea cheltuielilor operaționale și de întreținere ale instituțiilor publice, pentru a asigura o mai bună alocare a resurselor pentru servicii, fără admiterea de datorii creditoare și blocaje financiare.

În anexa nr. 1 la proiectul bugetului sunt oglindiți indicatorii generali și sursele de finanțare ale bugetului raional pentru an. 2025. Componenta veniturilor bugetului raional pentru anul 2025 le regăsim în anexa nr. 2, iar resursele și cheltuielile bugetului raional conform clasificăției funcționale și pe programe - în anexa nr.3

În structura veniturilor bugetului raional pe anul 2025, sub aspectul clasificăției economice, suma transferurilor de la Bugetul de Stat reprezintă 95,0 la sută sau 311398,9 mii lei în creștere cu 1,4 % față de aprobat 2024, veniturile proprii constituie 5,0 la sută sau 16094,8 mii lei și sunt în creștere cu 26,4 la sută față de aprobat 2024 sau în sumă de 3358,8 mii lei, putem accentua anume veniturile din impozite și taxe care constituie 11419,0 mii lei, iar alte venituri 6,7 mii lei.

Veniturile colectate au fost prognozate în sumă de 4669,1 mii lei, inclusiv: încasările de la prestarea serviciilor cu plată sunt prognozate în sumă de 4028,1 mii lei, iar veniturile din locațiunea bunurilor proprietate publică se estimează în sumă de 641,0 mii lei.

Limitele transferurilor de la Bugetul de Stat au fost estimate de către Ministerul Finanțelor (în temeiul Legii nr.397/2003 privind finanțele publice locale) în sumă de 311398,9 mii lei. Comparativ cu anul 2024 (aprobat 307090 ,7 mii lei), transferurile primite de la bugetul de stat s-au majorat cu 4308,2 mii lei sau cu 1,4 la sută.

In anexa nr. 2.2 sunt prezentate transferurile de la Bugetul de Stat, inclusiv:

a) transferurile curente cu destinație generală au fost prognozate în sumă de 21450,8,0 mii lei, cu o majorare de 8,4 % față de planul aprobat pe anul precedent sau cu 1660,8 mii lei.

b) transferurile cu destinație specială sunt estimate în sumă totală de 289948,1 mii lei, înregistrând o creștere de 1 punct procentual, în creștere cu 2647,4 mii lei față de planul aprobat pe anul 2024.

Transferurile curente cu destinație specială sunt îndreptate către următoarele domenii de activități:

1) învățământul preșcolar, primar, secundar general, special și complementar (extrașcolar) - în sumă de 208992,3 mii lei, cu o creștere de 4,0 la sută comparativ cu transferurile aprobate anul precedent (200852,1 mii lei);

2) școala sportivă - 5749,9 mii lei, față de aprobat anul 2024 sunt în creștere cu 421,5,0 mii lei sau 7,9 %;

3) asigurarea și asistența socială - 58147,3 mii lei, în descreștere cu 8564,5 mii lei, inclusiv pentru:

a) *susținerea tinerilor specialiști - 1071,3 mii lei (cu 65,8 mii lei mai mult);*

b) *compensarea diferenței de tarife la energia electrică și gazele naturale 57076,0 mii lei (cu 7559,0 mii lei mai puțin).*

4) Suma transferurilor cu destinație specială pentru infrastructura drumurilor prognozată pentru anul 2025 constituie 17058,6 mii lei, mai mult cu 2650,2 mii lei față de aprobat pe anul 2024.

Cheltuielile bugetului raional pe anul 2025 prevăd asigurarea implementării priorităților de politici, care derivă din competențele atribuite și documentele de politici naționale și sectoriale, caracteristice pentru fiecare funcție a bugetului raional. Competențele în efectuarea cheltuielilor bugetelor locale pe domenii de activitate sunt delimitate prin Legea nr.436/2006 privind administrația publică locală și Legea nr.435/2006 privind descentralizarea administrativă.

Astfel estimările cheltuielilor bugetului raional pentru anul 2025 a fost estimat strict în limita volumului de resurse disponibile, și constituie 327047,1 mii lei, inclusiv: resursele generale au fost estimate în sumă de 322378,0 mii lei și resursele colectate în

sumă de 4669,1 mii lei, cu o creștere de 8141,3 mii lei față de prevederile bugetare aprobate pentru anul 2024.

Resursele și cheltuielile bugetului raional conform clasificăției funcționale și pe programe pentru anul 2025 sunt prezentate în anexa nr.3.

Partea preponderentă a bugetului raional este orientată spre ramura „învățământ”, care constituie 66,5 la sută din totalul cheltuielilor sau 217609,3 mii lei.

Din suma cheltuielilor totale destinate pentru învățământ, 208992,3 mii lei sau 96,0 % sunt acoperite din contul transferurilor cu destinație specială de la bugetul de stat și 4358,9 mii lei sunt acoperite din contul resurselor financiare proprii a bugetului raional, ce constituie 2,0 la sută din cheltuielile totale preconizate pentru învățământ, din contul resurselor colectate se preconizează de a efectua cheltuieli în sumă de 4278,1 mii lei sau 2,0 %.

La cultură, sport, tineret, culte și odihnă au fost planificate cheltuieli în sumă de 13794,9 mii lei, inclusiv: din contul resurselor generale - 13774,9 mii lei și din contul resurselor colectate - 20,0 mii lei.

Pentru serviciile de stat cu destinație generală s-au prognozat cheltuieli în sumă de 17463,1 mii lei, inclusiv: 17072,1 mii lei din contul resurselor generale și 391,0 mii lei din contul resurselor colectate.

Pentru servicii de suport în domeniul apărării naționale au fost planificate cheltuieli în sumă de 185,2 mii lei.

La grupa funcțională „Ocrotirea sănătății” au fost estimate cheltuieli în sumă de 225,4 mii lei, pentru programe naționale și speciale în domeniul ocrotirii sănătății.

Resursele colectate preconizate a fi încasate de către instituțiile publice finanțate din bugetul raional pentru anul 2025 în sumă de 4669,1 mii lei sunt prezentate în anexa nr.4.

Nomenclatorul tarifelor serviciilor prestate contra plată de către instituțiile publice finanțate din bugetul raional pentru anul 2025 se prezintă în anexa nr.5. La planificarea cheltuielilor pentru plata mărfurilor și serviciilor s-a ținut cont de tarifele curente, precum și de necesitatea aplicării unui regim strict de economie, un accent deosebit fiind pus și pe eficientizarea mijloacelor financiare.

Efectivul limită al unităților de personal pe instituțiile publice finanțate din bugetul raional se prezintă în anexa nr.6 a deciziei.

Limitele transferurilor pentru compensarea cheltuielilor pentru diferența de tarife la energia electrică și la gazele naturale utilizate de locuitorii localităților din raionul Anenii Noi pe anul 2025 le găsim în anexa 11 la proiectul deciziei.

Volumul de alocații bugetare calculat în bază de cost standard per elev pentru instituțiile de învățământ primar și secundar general pe anul 2025, repartizarea componentei raionale și fondului pentru educație incluzivă sunt prezentate în anexa nr.7.

Raportorul, doamna Cristina Boicu solicită întrebările, sugestiile participanților la audieri.

Anatolie Calmîc, șef Secție Administrativ-Militară: De cât timp dispunem pentru a opera modificări în cheltuieli. Problema e, că SAM recent a fost anunțată despre majorarea tarifelor pentru comisia medicală a premilitarilor. Evident că va fi nevoie să efectuăm unele modificări.

Boicu Cristina: În situația când ați depistat careva erori, necorespunderi în calcule, vă rog până marți, 03 decembrie, să vă apropiați la Direcția Finanțe, pentru a opera modificările necesare.

Mai avem și demersul parvenit de la școala sportivă, care urmează să fie examinat și, respectiv de efectuat modificări. Dacă va fi posibil de efectuat unele modificări acum, evident o vom face, dacă nu vom opera modificări ale bugetului în anul 2025.

Iurie Purice?: deja am fost anunțați, că vor surveni majorări la tarifele pentru serviciile comunale: gaze naturale, electricitate. Dacă vor fi schimbări în tarifele, cum facem modificări?

Boicu Cristina: Nu facem acuma nici o modificare, suma cheltuielilor va fi ajustată ulterior, de către Ministerul Finanțelor, în anul 2025.

Cine mai are întrebări, vă rog?

Alte întrebări nu au mai fost.

Doamna Boicu mulțumește tuturor pentru prezență, atenția participanților la consultări, pentru întrebările puse și urează tuturor un an bun, rodnic și productiv.

Secretară a Consiliului raional Anenii Noi

Ina Jalbă

Vicepreședinta raionului Anenii Noi

Cristina Boicu